

da se nikakor ne zadržuje tisk. Zakaj nek je dopisnik to izpustil? Dalje se čudi, da je deželni zbor pospešil to zadevo na dotičnem mestu, in ne vé „aus welchem Titel“ je to storil? Naj bere, če je pozabil, dotične obravnave iz 7. seje deželnega zbora 1861, pa bo vidil, da je odbor nalogo dobil zato od zbora, in da mu bo mogel odgovor dati letos. Če rajni škof gotovo niso hotli s tem slovníkom Alojzjevišču velikega dobička naklanjati, ker so želeli le deželnim potrebam vstreči (§. 26), pa mu tudi niso škode naklonili, zakaj za prvi del (s 6000 iztisi) so že okoli 13.000 gold. stroškov za slovník poplačali, dokler so še živi bili, tedaj tega kapitala niso odtegnili Alojzjevišču, ampak darovali so ga deželi iz svojega premoženja. Ker tedaj stroški 1. slovníkovega dela (brez vštete papirja za sv. pismo) menda ne znašajo 19.000 gld., je očitno, da že dosihmal poprodani iztisi skoro da povračajo vse stroške Alojzjeviščeve, in ker se ga bo gotovo čedalje več poprodalo, bo dobiček Alojzjevišča še velik. Kar se pa tiče pritikin od „zahodnje cerkve“ je tako abotno, da se ne spleča spuščati se v besedo, kakor tudi v to ne, da bi se tisk 2. dela po nasvetu dopisnikovem odložil „bis zur Entscheidung des Sprach-Läuterungsprozesses“. Saj je vsakemu znano, da v jezicah ni nobene „Stillstanda“, — da se vsak jezik od leta do leta bolj olikuje, in da tudi Adelung ni čakal s svojim nemškim tako dolgo, da bi bil Grimm njegovo delo prevzel. Kar pa se tiče tistega jezika, ki ga dopisnik jezik „Novoslovincov“ — in na čelu njih „Novice“ se vé, da „nie ohne diese!“ — imenuje, se ne spuščamo za svojo stran v nobeno pravdo, ter le iz predgovora „Zgodb sv. pisma“, ki so jih izdali rajni tržaški škof Ravnikar v Ljubljani leta 1815, podajamo dopisniku nekoliko vrstic v prevdarek, ako tudi škofa Ravnikarja ne šteje med „Neuslovenen“. Tako-le so pisali visokoučeni jezikoslovec Ravnikar o tisti krajnski „kolobocii, ki Krajnca po nedolžnim v zaničevanje spravlja“: „Ne le mi Krajnci, 60 milijonov ljudi govori slovenski jezik, in vsem pridejo naše bukve v roke, in grdo je, jelite, če se nam očita, da smo vso besedo skazili? Zakaj bolj skrbé drugi Slovenci za nas in naše besede lepoto kakor mi sami za-se! Ni kaj lepo to, pa res je. Pa zmiraj ne sme taka biti. Vsaki narod, kadar se začne nekolkjo otesávati, začne to pri domači besedi, da jo očedi. Ako tedaj tudi mi to storimo, kateri pametni Krajnc bo marnje delal? Tega braniti se pravi Krajnce v nič tlačiti in potjim do veči razuma zaperati. Mene tega Bog vari!“ — Tako škof Ravnikar. Ne bili bi menda verjeli, da bojo mogli še „Volksfreundovemu“ dopisniku krive misli razjasnovati leta 1862!

Novičar iz domačih in ptujih dežel.

Iz Dunaja. Dunajskim siromakom, ki jih huda revščina pozimi tare, so darovali cesar 2000 gold.

— C. kr. ministerstvo dnarstva želi papirnaté desetice, ki so brž zamazane in strgane, nadomestiti z drobižem iz neke kovine, ki je manj vredna kakor srebro po izgledu angležkega, belgiškega, francozkega in švicarskega drobiža.

— Vsled c. k. ministerskega ukaza imajo vsi c. k. uradniki v pokoj se podati, ki so doslužili že svojih 40 let, da se namestijo drugi, in tako spet v službo stopijo, ki so poslednje dve leti začasno ob njo prišli in katerih vseh je menda blizo 1200.

— Knez Mirko Petrović se je poslednji dan p. l. poklonil cesarju ter se še tisti dan zvečer po že-

leznici podal v Trst, odkodar se je naravnost vrnil domú v Cetinje.

— Ažijo srebra je padlo že do 11, in je tedaj zdaj že tako nizko kakor ni bilo menda 2 leti, cekini so po 5 gold. 42 kr.

Štajarsko. Nadškof salcburški je gosp. dr. Jak. Stepišnik-a, stolnega dekana v Mariboru, za knezoškofa lavantinskega izvolil. — Časnik nemški „Telegraf“ je ob novem letu dobil novega vrednika, ki bo nek program nemških autonomistov krepko zastopal.

Ogersko. Iz Pešta. Kakor „Sörgöny“, časnik ogerske dvorne kancelije, piše, se bliža čas, da nehajo kmali začasne naredbe (provizorium), ki so ovirale, da ni prišlo na Ogorskem celó nič naprej, ampak vse je otrpnilo. Kako se bode konec storil temu mršavemu stanju, ne pravi sicer vladni ogerski časnik; al da se bode, to pravi določno. Bog daj, da bi ne hiralo dalje pravo ustavno življenje, ampak se razcvetalo v vseh deželah Avstrije! — Presvitli cesar so se spet milostljiv skazali in ukazali, naj zoper vse tiste, ki so se razžaljenja Njih Veličanstva ukrivičili (menda jih več kot 40), nehajo preiskave.

Česko. Cesar so dovolili, da gospodje Palacki, Rieger, Šembera, Kuzmany, Erben in Rezac smejo sprejeti in nositi od ruskega cara sprejete rede.

Moravsko. O zadevah tisočletnice Cirilove in Metodove sta škofa v Olomucu in Brni razposlala pastirski list, v katerem svoje ljudstvo vabita, naj se udeleži velike svečanosti v spomin, da je Slovanom pred 1000 leti po teh apostolih osrečivna luč krščanstva zasijala. Staročastni Velehrad bo to leto res prava Božja pot.

Laško. Iz Rima. Poslednji dan starega leta so sv. oče „Bog tebe hvalimo“ peli v cerkvi jezuitov. Velika množica Rimljanov je papeža, ki so spet trdni, v kočijah spremila v cerkev. — Iz Turina. Kralj je ob novem letu tolažil poslance, naj ne obupajo, čeravno preteklo leto ni bilo „Italii“ ugodno.

Francozko. Iz Pariza. Ob novem letu so po navadi se vsi poročniki ptujih vlad poklonili cesarju Napoleonu; govornik jim je bil papežov poslanec, ki je cesarju srečo vošil v imenu vseh. Napoleon jim je v svojem odgovoru trdno zaupanje razodel, da se mir ohrani tudi v novem letu.

Srbija. Iz mnogih znamenj se kaže, da prihodnjo spomlad se utegne iznova začeti razprtje med srbsko in turško vlado. Še zmiraj se pošilja iz podonavskih knežij orožje in strelivo v Šrbsko, le s tem razločkom, da vsako tako pošiljanje daje knez Kuza spremljati z vojaki, ker se boji, da ne bi Turki s silo v svojo pest dobili, kar ne morejo doseči z ugovorom diplomacije.

Grško. Večina grškega naroda je te misli, da si za zdaj ne voli kralja, marveč naj začasno vlada trojemoštvo (triumvirat), ki se voli za leto in dan. Francoza sovražijo Grki zdaj še bolj kakor Bavarea.

Turško. V Bihaču v Bosni se je začela med ljudmi neka kugi podobna bolezen; zgrabi ta bolezen posebno take, ki so jedli meso takih goved, ki so poginile za govejo kugo. V Brodu so zaprli brž mejo, da noben Bosnjak ne more v avstrijsko Slavonijo. — Sultan v svoji možganini boleznii tako trosi dnar, da je že sama angležka vlada, ki ga z dnarjem podpira, v velikem strahu. — 28. dec. je slavna česka umetnica Zadrožilka dala v Carigradu koncert, kakoršnega — kakor dopisnik „Narod. Listov“ piše — Turki že več let niso doživeli. Vse je začarala s svojo umetnostjo na klaviru. -- Najstareji ljudje ne pomnijo take hude zime kakor je letošnja; snega je toliko, da ga ljudje komaj gazijo po ulicah.